

17. Οι γείτονες των Βυζαντινών

1. Εντοπίστε στον χάρτη του βιβλίου σας τους λαούς που περιέβαλλαν τη Βυζαντινή αυτοκρατορία και σημειώστε το όνομα καθενός, μετά το αρχικό του γράμμα:

Α _____	Άρ _____
Β _____	Π _____
Σ _____	Ρ _____

2. Αντιστοιχίστε τις ενέργειες των γειτονικών λαών με τις συνέπειες που αυτές είχαν για το Βυζάντιο.

Έκλειναν τα στενά περάσματα	•	•	Έλειπαν τα τρόφιμα
Κατέστρεφαν τις καλλιέργειες	•	•	Διακοπτόταν ο ανεφοδιασμός
Αιχμαλώτιζαν κατοίκους	•	•	Έχανε εδάφη η αυτοκρατορία
Καταλάμβαναν ακρινές επαρχίες	•	•	Μειωνόταν ο πληθυσμός

3. Διαβάστε το κείμενο 3 β, που αναφέρεται τους Αβάρους. Σημειώστε στον χάρτη την πορεία τους (από την αρχική τους εμφάνιση ως την τελική εγκατάστασή τους) και συζητήστε τις πιθανές αιτίες μετακίνησής τους, αλλά και τη σημασία που είχε γι' αυτούς η χρήση «πλωτών μέσων».

4. Παρατηρήστε την εικόνα των τειχών και διαβάστε το παρακάτω κείμενο-πηγή. Μεταφερθείτε στη θέση των πολιορκητών και των πολιορκημένων και συζητήστε για τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους. Σχολιάστε ιδιαίτερα τα μέσα πολιορκίας και τις φράσεις του κειμένου:

«πλήθος αναρίθμητον» και «στεφάνη θανατηφόρος».

Τα τείχη της Θεσσαλονίκης, όπως είναι σήμερα.

Η πολιορκία της Θεσσαλονίκης.

Το 597 μ.Χ. η Θεσσαλονίκη αντιμετώπισε μέγιστο κίνδυνο. «Πλήθος αναρίθμητον», **Αβάρων** και **Σλάβων** περιέβαλε το τείχος «ως στεφάνη θανατηφόρος». Οι επιτιθέμενοι κατέλαβαν τα γύρω από την Πόλη φρούρια και με πολιορκητικές μηχανές, σιδερένιους κριούς και πετροβόλα μέσα προσπάθησαν να καταλάβουν την πόλη. Μετά όμως από επταήμερη «δεινή» πολιορκία, αποχώρησαν. Οι κάτοικοι, που αντιστάθηκαν γενναία, απέδωσαν τη σωτηρία της πόλης στον προστάτη της Άγιο Δημήτριο.

Migne, *Ελληνική Πατρολογία*